

Aktsomhetsvurdering 2024

Innledning

Normisjon er en frivillig og selvstendig evangelisk luthersk misjonsorganisasjon som arbeider etter visjonen Jesus Kristus til nye generasjoner og folkeslag. Både i Norge og internasjonalt er vårt mål å spre evangeliet om Guds kjærlighet i ord og handling. I Norge drives et omfattende regionalt og lokalt arbeid som er organisert i 10 regioner og ca. 700 fellesskap/menigheter. Vår barne- og ungdomsorganisasjon, Acta- barn og unge i Normisjon, har ca. 600 lokale enheter. I tillegg er vi eier eller medeier i 27 skoler, har en rekke leirsteder, eiendommer, bladutgivelser og gjenbruksbutikker. Organisasjonens hovedkontor er lokalisert i Linstows gate 3 i Oslo.

Internasjonalt har Normisjon et utstrakt arbeid i Asia, Afrika, Midtøsten og Sør-Amerika. Normisjon samarbeider med en rekke nasjonale kirker og lokale partnere og har også egne utsendinger og kortidsmisjonærer. Arbeidet er både menighetsbyggende og diakonalt. Deler av bistandsarbeidet støttes av Norad gjennom Digni. I vårt internasjonale arbeid har vi stort fokus på å bedre fattige og marginaliserte folkegruppers rettigheter og sikre trygge arbeidsforhold.

Våre tjenester

Normisjon driver sin virksomhet gjennom partnerorganisasjoner internasjonalt, og gjennom regioner og menigheter/fellesskap i Norge for å nå våre diakonale og misjonale mål.

Høye etiske standarder er viktig for oss og våre samarbeidspartnere. Åpenhetsloven gir oss en mulighet til å vurdere nærmere hvordan vi opptrer overfor egne ansatte, og hvordan vi påvirker våre samarbeidspartnere. Målet er å sikre at Normisjon oppfyller relevante krav i åpenhetsloven, og internasjonale retningslinjer for menneskerettigheter. Ved å legge vekt på ansvarlighet, transparens og respekt for menneskerettigheter ønsker vi å videreutvikle og synliggjøre et sterkt fundament for bærekraftig virksomhetsdrift og etisk praksis.

Organisering og forankring

Vårt arbeid med åpenhetsloven har fulgt disse stegene:

1. Forankring av ansvar i styrende dokumenter og organer
2. Analyse av egen virksomhet og forretningspartnere/formålspartnere på overordnet nivå. Med forretningspartnere mener vi f.eks. revisor/reisebyrå, mens formålspartnere er organisasjoner vi jobber gjennom internasjonalt/nasjonalt for å nå våre strategiske mål.
3. Risikoklassifisering av tredjeparter
4. Gjennomføring av risikobaserte bakgrunnsundersøkelser og kontroller / monitorering
5. Systematisering og rapportering

Normisjon har gjennomført aktsomhetsvurdering på overordnet nivå for å kartlegge vår risiko og hvordan denne kan minimeres. Våre plikter etter Åpenhetsloven er forankret i Normisjons landsstyre.

Åpenhet i virksomheten

Åpenhetsloven stiller krav til at vi vurderer og redegjør for interne forhold og ekstern påvirkning.

Intern praksis

I Normisjon er vi forpliktet til å fremme åpenhet og ansvarlighet i hvordan vi opptrer innad. Dette inkluderer å etablere klare retningslinjer for beslutningsprosesser, informasjonsdeling og ansvarsfordeling. Retningslinjer for personalbehandling er nedfelt i organisasjonens personalsystem og håndbøker, som sikrer at lovverk blir fulgt opp og ansattes ordninger og rettigheter ivaretas og blir gjort kjent.

Vi ønsker å legge til rette for en arbeidskultur som oppmuntrer til tilbakemelding, dialog og deltakelse fra alle ansatte. Vi har en egen medarbeiderforening, Nor-Maf, som ledelsen samarbeider med når det gjelder lønn- og arbeidsforhold. Viktige tiltak for å sikre åpenhet inkluderer regelmessige møter og kommunikasjonskanaler som muliggjør effektiv informasjonsflyt. Dette gjøres blant annet gjennom avdelingsmøter, jevnlig samlinger for ledere i organisasjonen, arbeidsmiljøutvalg, årlige medarbeidersamtaler og informasjonsmøter.

Kommunikasjon ut

Med denne rapporten ønsker vi å være åpen i vår kommunikasjon med offentligheten. Normisjon skal jobbe med å øke bevisstheten i organisasjonen om åpenhetsloven, gjennom god kunnskapsformidling, kursing og sikre gode oppfølgingsrutiner.

Vi er åpne for dialog og tilbakemeldinger fra våre givere, medlemmer og andre samarbeidspartnere. Gjennom en transparent og ansvarlig kommunikasjon ønsker vi å bygge tillit og sikre at alle har tilgang til relevant informasjon om vår virksomhet og praksis.

Metode

I vårt arbeid er det gjort et utvalg av ulike relevante indekser for risiko opp mot vårt nedslagsfelt for drift internasjonalt. Indeksene gir oss et bilde av hvilke områder som er mer utsatt for skade på mennesker, samfunn og miljø. Videre i arbeidet er det sendt ut spørreundersøkelse til relevante leverandører/foreningspartnere for å få et overordnet bilde på hvordan ulike risikoområder kan se ut i deres arbeid. Basert på svarene er det utarbeidet tiltak.

Normisjon har opprettet en varslingskanal både for våre nasjonale og internasjonale partnere, for å kunne rapportere på ulike typer brudd på etiske retningslinjer, f.eks. korrupsjon, seksuelle overgrep. Vi jobber kontinuerlig for at våre samarbeidspartnere skal sikre trygge arbeidsforhold. Dette gjøres gjennom jevnlig prosjektbesøk hos våre partnere, gjennomgang av finansielle rutiner og styring, mm.

Det er ikke til å komme bort fra at enkelte tjenester/virksomhetstype kan være mer utsatt for brudd på menneskerettigheter grunnet landets utvikling og sårbarhet. Det kan f.eks. dreie seg om utnyttelse av sårbare grupper bl.a. barn, kvinner, minoriteter og personer med funksjonsnedsettelse. Det er ikke aktuelt for oss å samarbeide med aktører som utnytter sårbare grupper, tvert imot er det en del av vårt oppdrag å endre slik praksis hos slike aktører. I våre vurderinger har vi også sett på hvilken kontekst/land de ulike partnerne jobber i, og gjort noen risikovurderinger i forhold dette.

Funn, tiltak og veien videre

Gjennom kartlegging av egen virksomhet og våre partnere har vi foreløpig avdekket delvis mangel på kompetanse innen sentrale områder som ble undersøkt i spørreundersøkelsen. Dette inkluderer korrupsjon, arbeidsrettigheter, menneskerettigheter og klima. Kapasitetsbygging og oppfølging av partnere er en pågående prosess hvor vi hele tiden arbeider med å få mer kunnskap.

Vårt arbeid foregår i sårbare områder av verden hvor utdanningsnivået ikke er like høyt som i Norge. Selv om mange i vår sammenheng har god forståelse for tematikken, er ikke funnene overraskende. Normisjon vil derfor iverksette tiltak for å strukturere forebyggende arbeid innen disse områdene og tette kompetansehullene.

Vi vil begynne med å øke kompetansen på arbeidsrettigheter gjennom kursing av sentrale internasjonale partnere. Vi anser arbeidsrettigheter som et fundament for en god organisasjonskultur, som igjen påvirker arbeidet på andre områder. Normisjon arbeider også kontinuerlig med å øke kompetansen innen antikorrupsjon. Videre skal vi utarbeide gode rapporteringsrutiner for å måle fremgangen i arbeidet med disse temaene.

Det er imidlertid ikke avdekket alvorlige avvik eller risikoer for allmennheten eller sårbare grupper. Risikovurderinger har høy prioritet og er et viktig fokus for oss fremover.

I vår virksomhet i Norge vurderer vi risikoen for ansatte i 2024 som lav. Vi har gode rutiner for personalhåndtering, korte og effektive kommunikasjonskanaler mellom ansatte, og en kultur som oppfordrer til åpenhet og til å ta opp eventuelle bekymringer eller spørsmål.

Når det gjelder internasjonal reisevirksomhet, velger vi overnattingssteder og samarbeider med lokale reisebyråer som opererer etisk og tilbyr trygge arbeidsforhold for sine ansatte.

Basert på risikokartleggingen gjennomført for 2023, og ettersom det har vært lite endringer i samarbeidspartnere, bygger vi årets aktsomhetsvurdering videre på fjorårets funn og vurderinger.

Det har blitt gjennomført noen konkrete tiltak i løpet av 2024 som styrker vårt arbeid med ansvarlighet og etterlevelse:

- Det er blitt gjennomført kursing i arbeidsrettigheter hos en av våre internasjonale partnere. Kurset hadde særlig fokus på HMS knyttet til reisevirksomhet og arbeidsmiljø i et land i Sør-Asia.
- Det har også blitt rapportert et avvik hos samme partner knyttet til kompensasjon for overtidsarbeid i en belastende periode. Avviket ble håndtert, og feilen er nå rettet opp gjennom innvilgelse av avspasering.

Disse hendelsene viser viktigheten av kontinuerlig oppfølging og kursing av våre partnere, og vi vurderer tiltakene som styrkende for det forebyggende arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Som et resultat av de planlagte tiltakene vil vi øke vår kunnskap om og kjennskap til våre ulike forretningspartnere. Dette vil føre til økt bevissthet rundt de aktuelle temaene.

Rapporten er utarbeidet pr. april 2025 og godkjent av landsstyret 24. april 2025.

(Se egen signering av protokoll for styremøtet 24-25. april 2025.)